

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 019880 17 Uvp
Banjaluka, dana 09. avgusta 2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrka i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužiteljice M.H. iz B., protiv rješenja tuženog Fonda, B., broj: ... od 20. oktobra 2016. godine, u predmetu ostvarivanja prava na srazmjerni dio starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 019880 16 U od 10. maja 2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09. avgusta 2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 019880 16 U od 10. maja 2017. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog, donesen u izvršenju presude tog suda broj: 11 0 U 017732 15 U od 26. septembra 2016. godine, a kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijale tuženog u B., broj: ... od 15. jula 2015. godine. Tim rješenjem je tužiteljici utvrđen srazmjerni dio starosne penzije u iznosu od 711,13 KM, počev od 10. aprila 2015. godine.

Uvaženje tužbe obrazloženo je razlozima da je u situaciji kada je sud prethodno rješenje tuženog poništio i naložio donošenje novog rješenja, tuženi u smislu člana 50. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) bio dužan donijeti novi akt i uvažiti pravno shvatanje i primjedbe suda, a da nije mogao da ne izvrši presudu. U ovom slučaju, tuženi nije podnio zahtjev za vanredno preispitivanje te presude, a istu nije izvršio. Ponovo je žalbu odbio i time u osporenom aktu izrazio neslaganje sa prethodnom presudom, u kojoj je zauzet stav da tužiteljica ima pravo na samostalnu penziju. Smatra da primjena Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 15/00, u daljem tekstu: Sporazum), dolazi u obzir samo u slučaju kada je neophodno uračunati sav penzijski staž kao uslov za ostvarivanje prava na penziju i da se tada primjenjuju i ostale odredbe Sporazuma radi određivanja srazmjernog dijela penzije, te da navedeno proističe iz člana 5. Sporazuma, koji propisuje da penzijski staž navršen u republikama bivše SFRJ i kod bivšeg Zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika Beograd, Nosioci osiguranja uzeće u obzir za ispunjenje uslova za priznavanje prava i za određivanje visine penzije, u skladu sa propisima koje primjenjuju, a poseban staž uzima u obzir Nosilac osiguranja koji je priznao taj staž. Kako je u prethodnoj presudi ukazano da tužiteljica može ostvariti pravo na

samostalnu starosnu penziju, a tuženi presudu nije izvršio u skladu sa članom 50. ZUS, jer je osporenim aktom žalbu ponovo odbio, ocijenio je da su se ostvarili razlozi za poništenje akta iz člana 10. tačka 2. i 4. ZUS, zbog čega je odlučio kao u izreci pobijane presude.

U blagovremenom zahtjevu za vanredno preispitivanje presude tuženi navodi da je na detaljan način odgovorio na pitanje zašto nije osnovan žalbeni navod tužiteljice da je na teret Fonda trebalo odrediti samostalnu penziju, pa da nije pravilan razlog iz pobijane presude da tuženi nije postupio po uputama iz ranije presude. Ističe da je dato obrazloženje žalbenih navoda i ocjena prvostepenog postupka koji je proveden po zahtjevu za ostvarivanje prava na starosnu penziju, da su dati razlozi o primjeni materijalnog prava, pa da takvo obrazloženje ne predstavlja proširenje razloga prvostepenog rješenja kako sud u presudi pogrešno zaključuje. Smatra da iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da sud želi da tuženom odredi način rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju tužiteljice u skladu sa njenim željama, a ne u skladu sa materijalnim propisom, odnosno odredbama važećeg Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 134/11 i 82/13, u daljem tekstu: Zakon o PIO) i Sporazuma. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tako da se tužba odbije.

U odgovoru na zahtjev tužiteljica predlaže da se zahtjev odbaci kao nedozvoljen, primjenom člana 38. ZUS. Ukazuje na institut pravosnažnosti sudske odluke u upravnom sporu koji je od značaja za pravnu sigurnost, jer ima pravnu posljedicu da je upravni spor definitivno riješen. Navodi da je zahtjev podnesen u cilju odugovlačenja postupka, da je pobijanom presudom osporeni akt poništen i predmet vraćen tuženom na ponovno rješavanje, pa da u materijalno pravnom smislu upravna stvar nije riješena i da nije pravosnažno odlučeno o zahtjevu tužiteljice. Prema tome, smatra da je tuženi bio dužan poštujući obaveznost takve presude postupiti po istoj, u skladu sa članom 50. ZUS. Predlaže da se zahtjev tuženog odbaci kao nedozvoljen.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Kako proizlazi iz stanja spisa, upravni postupak je pokrenut po zahtjevu tužiteljice za određivanje starosne penzije koji je podnesen prvostepenom organu dana 22. aprila 2015. godine. Prvostepenim rješenjem tužiteljici je određen srazmjerni dio starosne penzije počev od 10. aprila 2015. godine u iznosu od 711,13 KM, mjesečno. U postupku je utvrđeno da je rođena dana 09. aprila 1945. godine, da na dan prestanka osiguranja ima navršениh 70 godina i 2 dana života, ima ukupan penzijski staž od 44 godine, 2 mjeseca i 2 dana, a od toga u bivšoj Bosni i Hercegovini do dana 30. aprila 1992. godine staž osiguranja od ukupno 24 godine, 5 mjeseci i 14 dana, u Republici Srpskoj ukupno 13 godina, 9 mjeseci i 9 dana i u Federaciji BiH ukupno 5 godina, 11 mjeseci i 9 dana. Visina penzije je utvrđena tako što je utvrđen zbir godišnjih ličnih koeficijenata od 87,549568, lični koeficijent od 2,453135, ukupni penzijski staž tužiteljice je računat od 40 godina, utvrđen je lični bod od 98,125400 i određena visina penzije od 1.017,87 KM, te od tog iznosa prema određenoj formuli iz Sporazuma utvrđen srazmjerni dio penziji od 711,13 KM. Osporenim aktom je žalba odbijena, s obrazloženjem da je odlučeno u skladu sa odredbama članova 6. i 7. Sporazuma i članova 41. do 47. Zakona o PIO. Presudom je uvažena tužba i poništen osporeni akt, s obrazloženjem da tužiteljica ima uslove za samostalnu penziju i da joj treba priznati pravo na samostalnu penziju.

Neosnovan je prigovor tužiteljice da je zahtjev tuženog nedozvoljen, jer da presuda nije pravosnažna u materijalno pravnom smislu. U predmetnom slučaju presuda koja se pobija zahtjevom je pravosnažna u formalnom smislu, pa je zahtjev dozvoljen u skladu sa odredbom člana 35. stav 1. ZUS prema kojoj protiv pravosnažne sudske odluke okružnog suda donesene u upravnom sporu stranaka može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Republike Srpske, putem nadležnog suda.

Nije osnovan prigovor tužiteljice da ima pravo da joj se odredi samostalna starosna penzija u Republici Srpskoj na teret tuženog za staž u bivšoj SR Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj koji iznosi 38 godina, 2 mjeseca i 23 dana. Navedeno zbog toga što je ostvarila staž osiguranja poslije 30. aprila 1992. godine kod više nosilaca osiguranja, te je podnijela zahtjev Federalnom zavodu PIO/MIO, Kantonalnoj Administrativnoj službi za Unsko-Sanski kanton u B., da joj prizna pravo na srazmjerni dio starosne penzije ostvaren u tom entitetu. Taj zahtjev je usvojen donošenjem rješenja broj: ... od 06. avgusta 2015. godine, kojim je tužiteljici priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije koji pada na teret tog nosioca osiguranja. Prema tome, kako je ostvarila staž poslije 1992. godine u oba entiteta, ispunjava zakonske uslove za ostvarivanje prava na srazmjerne dijelove starosne penzije, a pravo na samostalnu starosnu penziju u takvoj pravnoj situaciji ne proizlazi niti iz jedne odredbe Zakona o PIO. Srazmjerni dio starosne penzije koji pada na teret svakog entiteta utvrđen je Sporazumom, a pripadajući dio penzije koji pada na teret tuženog određuje se primjenom odredaba člana 5., 6., 7. i 8. Sporazuma. To je razlog zbog čega je pogrešan stav suda u pobijanoj presudi da tužiteljica u Republici Srpskoj na teret tuženog može ostvariti pravo na samostalnu penziju i da o zahtjevu treba odlučiti priznavanjem prava na samostalnu starosnu penziju.

Iz iznijetih razloga, u pobijanoj presudi je ostvaren osnov njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se zahtjev tuženog, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. tog zakona uvažava, pobijana presuda, na osnovu odredaba člana 40. stav 2. i 3. istog zakona, ukida i predmet vraća nižestepenom sudu na ponovni postupak, u kojem će taj sud otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovom presudom, te će osnovanost tužbenih navoda i zakonitost osporenog akta ocijeniti uz pravilnu primjenu materijalnog prava.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić